

VYRIAUSYBĖS ATSTOVAS VILNIAUS APSKRITYJE

Trakų rajono savivaldybės tarybai

Kopija

Trakų rajono savivaldybės meri Editai Rudelienei

TEIKIMAS

DĖL LAIDOJIMO, KAPINIŲ PRIEŽIŪROS IR LANKYMO TRAKŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOJE TVRKOS APRAŠO PAKEITIMO

2017 m. gruodžio 28 d. Nr. 1T-34
Vilnius

Trakų rajono savivaldybės taryba 2011 m. gruodžio 29 d. priėmė sprendimą Nr. S1-296, kuriuo patvirtino Laidojimo, kapinių priežiūros ir lankymo Trakų rajono savivaldybės teritorijoje tvarkos aprašą (toliau – Trakų kapinių priežiūros aprašas).

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 4 straipsnio 6 punktą nustato, kad vietos savivalda yra grindžiama savivaldybės veiklos ir savivaldybės institucijų priimamų sprendimų teisėtumu, t. y. savivaldybės institucijų ir kitų savivaldybės viešojo administravimo subjektų veikla bei visais jų veiklos klausimais priimti sprendimai turi atitikti įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimus.

2017 m. kovo 4 d. įsigaliojo Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. 1207 „Dėl Lietuvos Respublikos žmonių palaikų laidojimo įstatymo įgyvendinamųjų teisės aktų patvirtinimo“ (toliau – Nutarimas) pakeitimai. Atsižvelgiant į tai kyla būtinybė suderinti Trakų kapinių priežiūros aprašą su Nutarimu patvirtintomis taisyklėmis ir aprašais.

Nutarimu patvirtintų Kapinių tvarkymo taisyklių 5 punkte nustatyta, jog vienas iš derinančių subjektų, steigiant naujas kapines yra Nacionalinis visuomenės sveikatos centras prie Sveikatos apsaugos ministerijos, o tų pačių taisyklių 9 punkte nurodyta, jog sprendimą dėl draudimo laidoti veikiančiose arba riboto laidojimo kapinėse priima savivaldybės administracijos direktorius, gavęs Nacionalinio visuomenės sveikatos centro siūlymą. Trakų kapinių priežiūros aprašo 7 bei 8 punktuose derinančia institucija nurodoma – Valstybinė visuomenės sveikatos priežiūros tarnyba prie Sveikatos apsaugos ministerijos. Šis subjektas yra išregistruotas. Atsižvelgiant į tai, siūlytina patikslinti Trakų kapinių priežiūros aprašo 7 ir 8 punktuose numatytą nebeegzistuojantį subjektą į Nacionalinį visuomenės sveikatos centrą.

Pastebime, jog 2017 m. sausio 1 d., įsigaliojus Civilinės būklės aktų registravimo įstatymo nuostatomis, popieriniai gimimo, santuokos sudarymo ar nutraukimo, mirties, vardo, pavardės, tautybės keitimo liudijimai nebeišduodami. Nutarimu patvirtintose taisyklėse ir tvarkose buvo patikslintas terminas „mirties liudijimas“ ir šiuo metu galiojančiuose teisės aktuose atitinkamai yra vartojamas terminas „medicininis mirties liudijimas“. Atsižvelgiant į tai, Trakų kapinių priežiūros aprašo 11 punktą ir Trakų kapinių priežiūros aprašo priedu Nr. 1 patvirtinto Leidimo laidoti formą siūlytina pakeisti, suderinant su galiojančiais aukštesnės galios teisės aktais.

Nutarimu patvirtintų Kapinių tvarkymo taisyklių 17 punkte nustatyta, jog formuojant naują kapą esamoje kapavietėje arba laidojant kape pakartotinai, kapavietės ribas leidžiama pakeisti tik

tu atveju, jeigu toks pakeitimas būtinas laidojimui, galimas pagal kapinių planą ir tik tiek, kiek tai būtina laidojimui. Trakų kapinių priežiūros aprašo 20 punkte nurodyta, jog formuojant naują kapą esamoje kapavietėje arba laidojant kape pakartotinai, kapavietės ribos gali būti pakeistos, jeigu toks pakeitimas galimas pagal kapinių planą. Nutarimu patvirtintų Kapinių tvarkymo taisyklių 17 punktas leidžia kapavietės ribas išplėsti išimtinai tik jeigu toks pakeitimas būtinas laidojimui ir tik jeigu toks pakeitimas galimas pagal kapinių planą, todėl Trakų kapinių priežiūros aprašo 20 punktą siūlytina patikslinti, atsižvelgiant į Nutarimu patvirtintų Kapinių tvarkymo taisyklių nuostatas.

Nutarimu patvirtintų Kapinių tvarkymo taisyklių 20 punkte buvo išplėstas subjektų ratas, kurie gali būti atsakingi už kapavietės ar kolumbariumo nišos priežiūrą. Iki Nutarimo pakeitimo už šių objektų priežiūrą buvo atsakingas laidojantis asmuo, kurio prašymu išduotas leidimas laidoti ir skirta kapavietė arba kolumbariumo niša. Šiuo metu galiojantis teisinis reglamentavimas numato, jog atsakingu asmeniu taip gali būti ir asmuo, apie kurį Nutarimu patvirtintų Kapinių tvarkymo taisyklių 21 punkte nustatyta tvarka pranešta kapinių prižiūrėtojui, arba asmuo, kuriam Nutarimu patvirtintų Kapinių tvarkymo taisyklių 24 punkte nustatyta tvarka suteikta teisė prižiūrėti neprižiūrimą kapavietę. Taigi atsakingu asmeniu gali būti laidojantis asmuo; asmuo, apie kurį kapinių prižiūrėtojui pranešė buvusio atsakingo asmens (jei šis negali vykdyti priežiūros dėl sveikatos ar kitų aplinkybių) giminaičiai arba palaidoto mirusiojo giminaičiai; asmuo, kuris savu noru išreiškė pageidavimą prižiūrėti neprižiūrimą kapavietę ir jam toks leidimas buvo suteiktas.

Trakų kapinių priežiūros aprašo 32 punkte nurodyta, jog už kapavietės priežiūrą atsakingas laidojantis asmuo, kurio prašymu išduotas leidimas laidoti ir skirta kapavietė. Atsižvelgiant į tai, kyla būtinybė patikslinti Trakų kapinių priežiūros aprašo 32 punktą, numatant teisę kapinių priežiūrą atlikti ir kitiems Nutarimu patvirtintų Kapinių tvarkymo taisyklių 20 punkte numatytiems subjektams.

Nutarimu patvirtintų Kapinių tvarkymo taisyklių 32 punkte nurodyta, jog sprendimą dėl kapavietės (kapo) identifikavimo savivaldybės tarybos nustatyta tvarka per 20 darbo dienų nuo prašymo pateikimo priima savivaldybės vykdomosios institucijos sudaryta komisija pagal pateiktą medžiagą ir apžiūrėjusi kapavietę (kapą). Šiuo metu galiojantis aukštesnės galios teisinis reglamentavimas numato, jog savivaldybės vykdomoji institucija turi sudaryti komisiją, kuri vadovaudamasi savivaldybės tarybos nustatyta tvarka apžiūrėtų ir patikrintų kapavietę bei priimtų sprendimą. Trakų kapinių priežiūros taisyklių 49 punkte nurodyta tik tai, jog kapavietės (kapai), kurių palaidojimo vietą žyminčių kapo paminklų, užrašų ant paminklų ar duomenų apie kapavietę (kapą) neišlikę, identifikuojami vadovaujantis Nutarimu patvirtintomis Kapinių tvarkymo taisyklėmis. Minimos taisyklės nereglamentuoja kapaviečių (kapų) identifikavimo tvarkos, priešingai, numato pareigą tokią tvarką patvirtinti savivaldybės tarybai. Atsižvelgiant į tai, tikslinat Trakų kapinių priežiūros taisykles, kartu būtina savivaldybės tarybai patvirtinti ir Kapaviečių (kapų) identifikavimo tvarką, pagal kurią savivaldybės vykdomosios institucijos sudaryta komisija galėtų priimti sprendimus dėl kapavietės (kapo) identifikavimo.

Nutarimu patvirtintų Kapinių tvarkymo taisyklių 23 punkte numatyta, jog jeigu kapavietė, išskyrus kapavietes, įrašytas į Kultūros vertybių registrą, neprižiūrima ilgiau kaip metus, kapinių prižiūrėtojas raštu įspėja už jos priežiūrą atsakingą asmenį, kad būtina ją sutvarkyti, ir nurodo kapavietės nesutvarkymo pasekmes, o to nepadarius per metus, savivaldybės vykdomoji institucija gautus duomenis apie galbūt neprižiūrimą kapavietę per 5 darbo dienas paskelbia savivaldybės interneto svetainėje. Sprendimą dėl kapavietės pripažinimo neprižiūrima kapavietė ne anksčiau kaip po 2 metų ir ne vėliau kaip po 3 metų nuo duomenų apie galbūt neprižiūrimą kapavietę paskelbimo savivaldybės interneto svetainėje dienos savivaldybės tarybos nustatyta tvarka priima savivaldybės vykdomosios institucijos sudaryta komisija, apžiūrėjusi kapavietę ne rečiau kaip 3 kartus per metus ir ne dažniau kaip kas 3 mėnesius. Trakų kapinių priežiūros aprašo 34 punkte nurodoma, jog kapinių prižiūrėtojo iniciatyva savivaldybės administracijos direktorius gali sudaryti komisiją, kuri pripažintų kapavietę neprižiūrima; nenurodoma, jog kapinių prižiūrėtojas turi informuoti atsakingą asmenį apie nesutvarkymo pasekmes. Įvertinus tai, yra būtina patikslinti šias nuostatas, eliminuojant komisijos sudarymo dispozicijos teisę bei numatant kapinių

prižiūrėtoji pareigą pranešti atsakingam asmeniui apie nesutvarkymo pasekmes. Atkreiptinas dėmesys, jog savivaldybės tarybai yra nustatyta pareiga patvirtinti Kapaviečių (kapų) paskelbimo neprižiūrimomis tvarka, kuria vadovaujantis vykdomosios institucijos sudaryta komisija priims sprendimą dėl kapavietės skelbimo neprižiūrima. Todėl tikslinant Trakų kapinių priežiūros aprašo nuostatas, kartu kyla būtinybė savivaldybės tarybai patvirtinti ir minimą tvarką.

Trakų kapinių priežiūros aprašo 18 punkte nurodoma, jog veikiančiose kapinėse kapavietės skiriamos pagal kapinių planą eilės tvarka, o seniūnijos seniūnas gali išduoti leidimą laidoti ne pagal kapinių planą gavęs motyvuotą mirusiojo artimų prašymą (laidojant žymius, nusipelnčius savivaldybei ar valstybei žmones). Atkreipiame dėmesį, jog seniūnui suteikta teisė nėra plačiau reglamentuojama ir seniūnai gali skirtingai vertinti asmenų nuopelnus ar žinomumą. Todėl siekiant užtikrinti Vietos savivaldos įstatymo 4 straipsnio 10 punkte įtvirtintą veiklos skaidrumo principą, rekomenduotina nustatyti detalesnius vertinimo kriterijus (pvz. numatyti, jog vertinant asmens nuopelnus yra gaunamas atitinkamos kompetentingos institucijos raštas ar pan.), siekiant išvengti galimų skirtingų interpretacijų ar vertinimų.

Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, bei vadovaudamasi Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 1 punktu siūlau svarstyti Trakų kapinių priežiūros aprašo 7, 8, 11, 20, 32, 34, 49 punktų bei Trakų kapinių priežiūros priedu Nr. 1 patvirtinto Leidimo laidoti formos pakeitimo klausimą, suderinant šias nuostatas su Nutarimu patvirtintomis Kapinių tvarkymo taisyklių nuostatomis.

Šis teikimas turi būti apsvarstytas artimiausiame savivaldybės tarybos posėdyje, bet ne vėliau kaip per 1 mėnesį nuo teikimo gavimo dienos. Apie priimtą sprendimą Vyriausybės atstovui turi būti pranešta per 10 dienų nuo sprendimo priėmimo dienos. Per nustatytą terminą nepatenkinus teikimo/nepranešus apie teikimo patenkinimą/atsisakius jį tenkinti, Vyriausybės atstovas turi pareigą skusti savivaldybės tarybos veiksmus ar neveikimą Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Informuoju, jog vadovaujantis Savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 6 straipsnio 1 dalies 5 punktu, Vyriausybės atstovas turi teisę nustatyti kitą nurodytų veiksmų įvykdymo terminą, jeigu gautas pagal kompetenciją savivaldybės administravimo subjekto (savivaldybės mero) motyvuotas prašymas šį terminą pratęsti.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 4 straipsnio 9 dalimi, meras artimiausiame savivaldybės tarybos posėdyje privalo su šia informacija supažindinti savivaldybės tarybos narius.

Vyriausybės atstovė

Vilda Vaičiūnienė